

Primjer broj 5.

1:

Stanje na relevantnim računima glavne knjige trgovinskog preduzeća "X" je sljedeće: Tekući račun 48.000€, Akcijski kapital po osnovu običnih akcija 45.000€ (45.000 običnih akcija), Dobavljači 10.500€, Zemljište 9.000€, Obaveze po osnovu obveznica 1.500€,

Prenesite data stanja na račune glavne knjige, a zatim hronološki i sistematski proknjižiti sljedeće ekonomske promjene:

1. Na osnovu fakture/otpremnicu dobavljača i prijernice preduzeća nabavljeno je 100 kg materijala A po fakturnoj cijeni 3€ i 50 kg materijala B po fakturnoj cijeni 2,5€. Obračunati PDV po opštoj stopi. Troškove prevoza po fakturi autoprevoznika su 150€, a PDV iznosi 31,5€. Sastaviti zbirnu i pojedinačnu kalkulaciju nabavne vrijednosti materijala.
2. Od dobavljača smo dobili fakturu sa PDV-om za materijal koji je kupljen i utovaren u vozilo. Utovareno je 600kg materijala „A“ čija je fakturna vrijednost 2.400€, a iznos PDV je 504€. Franko magacin dobavljača.
3. Poslovna banka nas obavještava da nam je odobrila namjenski dugoročni kredit za kupovinu opreme u vrijednosti 2.500.000€, sa rokom otplate 4 godine, uz godišnju kamatnu stopu 5%.
4. Prema fakturi br.2 nabavljena je mašina čija je kupovna vrijednost 2.024.000€, a iznos iskazanog PDV je 425. 040€. Rok za plaćanje fakture je 8 dana.Troškovi prevoza, utovara i istovara po fakturi iznose 150€ a PDV je 31,5€. Sredstvo je potrebno montirati. Obavezu prema dobavljaču izmirili smo iz odobrenog namjenskog dugoročnog kredita za osnovna sredstva (veza promjena 1).
5. Preduzeće je otkupilo 3.000 sopstvenih običnih akcija po nominalnoj vrijednosti. Sredstva za otkup akcija su obezbijeđena iz odobrenog kratkoročnog kredita poslovne banke (ugovor, izvod).
6. Poslovna banka nas obavještava da nam je odobrila nenamjenski dugoročni kredit od 20.000€ Sredstva su uplaćena na tekući račun (izvod).
7. Za izmirenje obaveze prema dobavljaču u iznosu od 5.000€ izdali smo mjenicu. Rok dospjeća mjenice je 50 dana, a godišnja kamata je 10%. Obračunati kamatu.
8. Prema izvodu poslovne banke:
 - a) iskupljena je mjenica na dan dospjeća;
 - b) isplaćene su obaveze po osnovu obveznica. Anuitetski kupon sadrži glavnice u iznosu od 100€ i kamatu u iznosu od 25€;
 - c) uplaćen je avans od kupca za nabavku robe u iznosu 3,300 €. (izvod)
9. Na dan 31.12. dio dugoročnog kredita koji dospijeva za plaćanje u roku od 12 mjeseci je 1.000€.

5-2:

Sljedeće poslovne promjene hronološki i sistematski proknjižite u poslovnim knjigama mješovitog preduzeća „Ultra sport“:

1. Po fakturi/otpremnicu dobavljača nabavili smo 200kg materijala A po fakturnoj cijeni 3€/kg, 120 kg materijala B po fakturnoj cijeni 5€/kg i 300kg materijala C po fakturnoj cijeni 4€/kg. PDV u primljenoj fakturi iznosi 504 €. Troškovi prevoza po fakturi autoprevoznika iznose 150€, a PDV je 31,5 €. Materijal je primljen u magacin (prijernica).Sastaviti pojedinačnu i zbirnu kalkulaciju nabavne vrijednosti materijala.

2. Po **otpremnicu dobavljača** nabavili smo 200kg materijala A po fakturnoj cijeni 3€. Primili smo fakturu autoprevoznika za usluge prevoz, utovar i istovar bez PDV, koja glasi na iznos 80€. Materijal je primljen u magacin (prijemnica). Sastaviti pojedinačnu i zbirnu kalkulaciju nabavne vrijednosti materijala.
3. Preduzeće je poslalo na obradu i doradu 100 kg materijala C čija je nabavna vrijednost 424,20€ (otpremnicu).
4. Od dobavljača smo dobili sljedeće fakture :
 - a) fakturu sa PDV-om za nabavku 600kg materijala B koji je utovaren u vozilo. Fakturna vrijednost utovarenog materijala B je 3.000€, a iznos PDV u primljenoj fakturi je 630 €. Ugovorna klauzula je „franko magacin dobavljača“.
 - b) faktura za materijal koji je utovaren u vagon. Fakturna vrijednost 500kg materijala A je 1.500€, a iznos PDV u primljenoj fakturi je 315€. Ugovorna klauzula je „franko željeznička stanica kupca“.
5. Prema prijemnici preduzeća vraćen je materijala C sa obrade i dorade u magacin (veza promjena 3). Troškovi prevoza po fakturi iznose 50€, a PDV je 10.5 €. Troškovi dorade u cilju dovođenja materijala u željeno stanje po fakturi iznose 100€ a PDV je 21€. Sastaviti zbirnu i pojedinačnu kalkulaciju nabavne vrijednosti primljenog materijala.
6. Od dobavljača smo dobili fakturu sa PDV-om na iznos 726 €, za ranije primljeni materijal po otpremnici (veza promjena 2)

5-3:

Stanja na relevantim računima glavne knjige trgovačkog preduzeća „HiT“ su sljedeća: Tekući račun 5.000€, Roba u maloprodajnom magacinu 1.000€ (500kg robe „C“ po nabavnoj cijeni 2€/kg), Blagajna 500€, Materijal na putu 2.400€ (100 kg materijala A)

Prenesite data stanja a zatim Izvršiti potrebno knjiženje u poslovnim knjigama polazeći od pretpostavke da se **evidencija robe u prometu na veliko vodi po nabavnim vrijednostima**. Preduzeće vodi analitičku evidenciju materijala i robe u prometu na veliko.

1. Primili smo fakturu sa PDV-om za nabavku 1000kg robe A po fakturnoj cijeni 1€/kg. PDV iznosi 210€. Prevoz robe je izvršen sopstvenim prevoznim sredstvom i na osnovu kalkulacije troškovi prevoza su 150€. Sastaviti zbirnu i pojedinačnu kalkulaciju primljene robe u veleprodajni magacin.
2. Prema internoj otpremnici 150 kg robe C predali smo u maloprodajni objekat (u prodavnicu) Maloprodajna marža je 25%. Sastaviti pojedinačnu kalkulaciju prodajne cijene sa ukalkulisanim porezom na promet.
3. Prema prijemnici preduzeća primljen je material na putu . Po prijemnici primljeno je 80kg materijala A. Ostatak je uništen tokom transporta krivicom preduzeća koje je vršilo prevoz robe (policijski zapisnik). Po fakturi autoprevoznika troškovi prevoza su 50€ a PDV je 10,5€. Sastaviti pojedinačnu i zbirnu kalkulaciju primljenog materijala.
4. Za izmirenje obaveza prema dobavljaču iz prve promjene u iznosu od 1210€, izdali smo mjenicu sa rokom dospjeća 40 dana i godišnjom kamatnom stopom od 8%. Obračunati kamatu.
5. Na osnovu prijemnice preduzeća i otpremnice dobavljača primili smo 500kg robe A po fakturnoj cijeni 11€/kg i 100kg robe B po fakturnoj cijeni 10/kg. Prema fakturi autoprevoznika troškovi prevoza su 150€, a PDV je 31,5€. Troškovi osiguranja po polisi osiguranja su 400€. Prodajna cijena robe A bez PDV je 18€/kg, a robe B je 16€/kg. Sastaviti zbirnu kalkulaciju za primljenu robu u prometu na veliko.

5-4:

Na relevantnim računima glavne knjige trgovinskog preduzeća "N" imamo sljedeće stanje na dan 1.03. t.g.: Roba na putu 400€, Tekuci racun 1.000€, Investicije u toku (gradjevinski objekti) 1.800€

Preuzeti dato stanje na račune glavne knjige, a zatim hronološki i sistematski proknjižiti sljedeće poslovne promjene, uzimajući u obzir da se evidencija robe u prometu na veliko vodi po prodajnim cijenama:

1. Prema prijemnici br.4 primljena je roba na putu (100 kg robe A po fakturnoj cijeni 2€/kg i 200 kg robe B po fakturnoj cijeni 1€/kg). Po fakturi autoprevoznika troškovi prevoza iznose 150€, a iskazani PDV je 28,50€. Prodajna vrijednost primljene robe A je 3€/kg a robe B 2,5€. Roba je smještena u veleprodajni magacin. Sastaviti zbirnu i pojedinačnu kalkulaciju prodajne cijena primljene robe.
2. Primljena je ino faktura za nabavku korišćene opreme čija je kupovna vrijednost 3.000 \$ (3.000€). Prema carinskoj deklaraciji troškovi carinjenja su 400€, a iznos PDV po opštoj stopi. Prema izvodu plaćene su obaveze po carinskoj deklaraciji. Prema fakturi domaćeg prevoznika, koji nije u sistemu PDV, troškovi prevoza su 100 €. Prema komisijskom zapisniku sredstvo je stavljeno u upotrebu. Nadležna lica u preduzeću su procijenili da je otpisana vrijednost sredstva 2.000€.
3. Primljena je II privremena obračunska situacija. Ukupna vrijednost realizovanih radova je 4.500€. PDV obračunati po opštoj stopi.
4. Preduzeće je emitovalo 10.000 običnih akcija po nominalnoj cijeni 2€/akciji i 5000 prioritetnih akcija po nominalnoj cijeni 3€/akciji. Sve akcije su upisane. Obične akcije su prodane po tržišnoj vrijednosti 4€/akciji, a prioritetne po tržišnoj vrijednosti 5€/akciji. Akcionari su uplatili 1/ 2 upisanog kapitala i ukupnu emisionu premiju preko tekućeg računa (ugovor i izvod).
5. Izvođač radova (veza promjena 3) je odobrio popust od 5% i izdao knjižno odobrenje u iznosu od 200€ (PDV je sadržan u popustu u iznosu od 34,71€). Izvršili smo ispravku odbitka prethodnog poreza i dostavili pismeno obavješjenje dobavljaču.